

1. Namangan davlat universiteti 60320100- Jurnalistika: (sohalar bo'yicha) ta'lim yo'nalishi kunduzgi ta'lim shakli 1-bosqich talabalari uchun "Internet va kommunikatsiyalar tarixi" fanidan 2024/2025 o'quv yili bahorgi semestrda o'tkaziladigan yakuniy nazorat uchun auditoriyada o'tilgan mavzular (ma'ruza, amaliy, seminar va b.) yuzasidan nazorat savollar banki

1. Internetning paydo bo'lishi
2. Internetning evolyutsiyasi
3. O'zbekistonga internetning kirib kelishi va rivojlanishi
4. Internetda qidiruv tizimlari va protokollar
5. Internet brauzerlar va elektron pochta tizimlari
6. Sotsial media va kommunikasiya
7. Internet OAV tahririyatining ijodiy faoliyati
8. Axborot resurslarining shakllanishi va tasnifi
9. Televizion ko'rsatuvlar va radio Internetda
10. Onlayn jurnalistikada kontent manbalari tasnifi
11. Internetda jurnalistika va ommaviy axborot vositalari faoliyati
12. Milliy axborot agentliklari online rejimda
13. Internetda xavfsizlik masalalari
14. Internetda texnik xavfsizlik: viruslar, antiviruslar
15. Media savodxonlik
16. LinkedIn
17. Faktcheking qilish va Faktcheking dasturlari
18. Internet kelajagi haqidagi kutilmalar
19. Axborot veb-saytlari
20. Onlayn tarjimalarning axborot bilan ishlashdagi qulayliklari
21. Ochiq kutubxonalar tasnifi
22. Internetda multimediaviy jurnalistikaning shakllanishi
23. Noan'anaviy axborot manbalari bilan ishlash
24. Facebook
25. Instagram
26. Sovet Ittifoqi 1957-yilda qanday texnologik yutuqqa erishdi va bu AQShni qanday xavotirga soldi?
27. AQSh Mudofaa vazirligi axborotni saqlash uchun qanday yechim taklif etdi?
28. ARPANET tarmog'ini yaratish vazifasi qaysi universitetlarga topshirilgan?
29. ARPANET tarmog'ining asosiy maqsadi nima edi va u qachon ishga tushirildi?
30. 1958-yilda AQSh Prezidenti D. Eyzenxauerning qarori bilan qaysi ikkita hukumat idorasi tashkil etilgan? Sotsial media va kommunikasiya
31. Media nima?
32. TCP/IP protokoli qanday vazifani bajaradi va uni kimlar ixtiro qilgan?
33. Internet dastlab qanday maqsadlarda yaratilgan va keyinchalik qanday sohalarida qo'llanila boshladi?
34. 1971-yilda qanday muhim Internet xizmati yaratildi va u nima vazifa bajargan?

35. Domen nomlari tizimi qachon ishlab chiqilgan va bu tizimning ahamiyati nimada?
36. AQShning Milliy ilmiy fondi (NSFNet) qanday rol o'ynagan va ARPANET bilan qanday raqobatga kirishgan?
37. 1991-yilda Internetda qanday yangi texnologiya paydo bo'ldi va u qanday ahamiyatga ega?
38. 1993-yilda qanday brauzer yaratildi va uning roli qanday bo'lgan?
39. Internetning rivojlanishi radio va televideniyaning ommalashishidan qanday farq qiladi?
40. WWW va Internet tushunchalarining farqi nimada va WWW nima uchun ommabop?
41. XX asr sivilizatsiyasida inson axborotga bo'lgan ehtiyoji qanday o'zgarishlarga olib keldi?
42. Internetning axborot monopoliyasiga ta'siri qanday bo'ldi?
43. Axborotni tarmoqning ommaviy kommunikatsion xizmati orqali qanday tarqatish mumkin?
44. Axborotning foydali bo'lishi uchun qanday shartlar bajarilishi lozim?
45. Birlamchi va ikkilamchi axborot o'rtaqidagi farqlar nimalardan iborat?
46. Axborot jamiyat taraqqiyotida qanday o'rin tutadi?
47. Axborotni qayta ishlash va saqlash jarayonida qanday zamonaviy usullar qo'llaniladi?
48. Kompyuterda ishlash va internetdan foydalanishning qanday salbiy jihatlari bor?
49. Kompyuterning «qotib qolishiga» asosiy sabab nima?
50. Kompyuter viruslari qanday zarar keltiradi?
51. Viruslarning yaratilishi qanday tarixiy voqealar bilan bog'liq?
52. Birinchi kompyuter viruslarining maqsadi nima edi?
53. «The Creeper» virusi qanday ishlagan?
54. Kompyuter tarixida viruslar qanday sabablar bilan murakkablashib borgan?
55. «Melissa» va «I Love You» viruslari
56. Viruslardan himoyalaniş uchun qanday choralar ko'riladi?
57. Viruslar qanday yo'llar bilan kompyuterlarga yuqadi?
58. Kiberjinoyat qanday jinoyat turi va u qanday sodir etiladi?
59. Web 2.0
60. Ijtimoiy tarmoq deganda nimani tushunasiz?
61. Internet tarixi qachon boshlangan va qanday rivojlangan?
62. Ijtimoiy media va tarmoqlarning jamiyatga ta'siri qanday?
63. Nega bugungi kunda aholining OAVga bo'lgan ishonchini saqlab qolish qiyinlashmoqda?
64. Axborot madaniyati deganda nimani tushunasiz?
65. OAV fuqarolarning axborot savodxonligini oshirish uchun qanday rol o'ynaydi?
66. Feyk axborot nima va u qanday maqsadlarda qo'llaniladi?
67. Tanqidiy fikrlash ko'nikmalari OAVga bo'lgan ishonchga qanday ta'sir qiladi?

68. Dezinformatsiya va misinformatsiya o'rtasidagi asosiy farqlar nimalardan iborat?
69. Mediamazmunni tanqidiy baholash qobiliyati fuqarolarga qanday foyda keltiradi?
70. OAVning tijorat, siyosiy va mafkuraviy maqsadlaridan xabardor bo'lishning ahamiyati nimada?
71. Jurnalistikaning asosiy vazifasi nimadan iborat?
72. Jurnalist faktlar bilan ishlashda qanday tamoyillarga rioya qilishi kerak?
73. Mavzuni tanlashda jurnalist nimaga e'tibor qaratishi lozim?
74. Jurnalistik materiallarda asosiy va ikkinchi darajali faktlar qanday ajratiladi?
75. Jurnalistlar axborot haqqoniyligini qanday tasdiqlaydi?
76. G'oya jurnalistik material uchun qanday ahamiyatga ega? Faktik material bilan ishlashda jurnalist qanday yondashuvlarni qo'llashi kerak?
77. Jurnalistning axborotni qayta anglash bosqichida bajaradigan vazifalari nimalardan iborat?
78. Internetning ma'rifiy imkoniyatlari insonlar uchun qanday foydali jihatlarni ta'minlaydi?
79. Elektron kutubxonalar orqali foydalanuvchilar qanday ma'lumotlardan foydalanishlari mumkin?
80. Duglas Engelbert va Ted Nelson tomonidan yaratilgan gipermatn texnologiyasining ilmiy adabiyotlar uchun qanday ahamiyati bor?
81. Maykl Xart tomonidan 1971-yilda yaratilgan "Gutenberg loyihasi"ning asosiy maqsadi nima edi?
82. Bukriderlarning an'anaviy qog'oz kitoblarga nisbatan qanday afzalliklari bor?
83. Google tomonidan yaratilgan xalqaro kutubxona qanday maqsadga xizmat qiladi?
84. Elektron kitoblardan foydalanish foydalanuvchilarga qanday qulayliklar yaratadi?
85. Internetning o'zbek segmentida elektron kutubxonalar soni haqida qanday ma'lumotlar keltirilgan?
86. Internet tarmog'ining rivojlanishi bugungi kunda qanday dolzarb masalalarni yuzaga keltirmoqda?
87. ABBYY Lingvo dasturining asosiy funksiyalari nimalardan iborat?
88. Onlayn tarjima dasturlarining foydalanuvchilarga taqdim etadigan asosiy qulayliklari qanday?
89. Veb-portal veb-saytdan qanday farqlanadi va uning asosiy xususiyatlari nimalardan iborat?
90. Yangiliklar uzatish guruhlar va ma'lumot yuborish xizmati (rassylka).
91. Kontent tahlil qilishning asosiy maqsadi nima va u qanday yo'llar bilan amalga oshiriladi?
92. Facebook, Instagram va LinkedIn.
93. Internet va uning rivojlanishi OAV tizimiga qanday ta'sir ko'rsatdi?
94. An'anaviy OAV va internet-media o'rtasidagi farqlar nimalardan iborat?

95. Internetning ommaviy axborot vositasi sifatida shakllanish bosqichlari qanday kechdi?
96. Konvergensiya jarayoni ommaviy kommunikatsiya vositalarining rivojlanishiga qanday ta'sir ko'rsatdi?
97. Konvergensiyaning globallashtiruv va mediasanoat taraqqiyotidagi o'rnini qanday baholanadi?
98. Sun'iy idrok (SI) texnologiyalari jurnalistikada qanday yangi imkoniyatlar yaratmoqda?
99. O'zbekistonda sun'iy idrok.
100. MohirAI platformasi.

2. Namangan davlat universiteti 60320100- Jurnalistika: (sohalar bo'yicha) ta'lim yo'nalishi kunduzgi ta'lim shakli 1-bosqich talabalari uchun "Internet va kommunikatsiyalar tarixi" fanidan 2024/2025 o'quv yili bahorgi semestrda o'tkaziladigan yakuniy nazorat uchun mustaqil ta'lim mavzulari yuzasidan nazorat savollar banki

1. Saytlar tasnifi va OAV tahririyatlari faoliyatining u bilan bog'liq xususiyatlari
2. Saytga material tayyorlashning o'ziga xos xususiyatlari
3. Internet OAV tahririyati ishini tashkil etish va unda faoliyat yuritish
4. Internet OAV tahririyatining ijodiy faoliyati
5. Internet jurnalistikadagi raqobat
6. Plagiat va kopirayt
7. Rerayt va repost
8. Yangiliklar saytlari
9. Internetda gonzo jurnalistikasining namoyon bo'lishi
10. Fuqarolik jurnalistikasining paydo bo'lish tarixi
11. Internet makonida ijtimoiy tarmoqlar
12. Bloglarning paydo bo'lish tarixi
13. Sayt va blog
14. Onlayn nashrlar
15. O'zbekistonda Internet nashrlar
16. TikTok
17. Twitter
18. Intervyu janrida ishlash
19. Manbalardan foydalanish
20. Internet
21. Xabar janri
22. Kun.uz
23. Daryo.uz
24. Rost24
25. Janrlarning ahamiyati
26. Axborotga tavsif

27. Informatsion janrlar
28. Reportyor – axborot vositachisi sifatida
29. Janrlarning ahamiyati
30. Hisobot janri bilan ishlash
31. Yangiliklar
32. Jamiyatning axborotga ehtiyoji
33. Saytlar qanday toifalarga bo'linadi?
34. Axborot saytlarining xususiyatlari qanday?
35. Ko'ngilochar saytlar nima uchun mo'ljallangan?
36. Ilmiy-ma'rifiy saytlar qanday maqsadga xizmat qiladi?
37. Internetdagi tijorat saytlarining maqsadi nima?
38. Davlat tashkilotlariga tegishli saytlarning o'ziga xos jihatlari qanday?
39. OAV tahririyatlari qaysi turdagi saytlardan foydalanadi?
40. Sayt auditoriyasi nimalarga bog'liq?
41. OAV saytlarida ishlash uchun jurnalist qanday ko'nikmalarga ega bo'lishi kerak?
42. Sayt dizaynining foydalanuvchi tajribasiga ta'siri qanday?
43. Viki saytlar deganda nimani tushunasiz?
44. Vikipediya qanday ishlaydi va uning asosiy tamoyillari qanday?
45. Viki saytlarning axborot tarqatishdagi o'rni qanday?
46. Jurnalistlar Vikipediya qanday foydalansa bo'ladi?
47. Vikipediya maqolalarini yaratish va tahrirlash jarayoni qanday kechadi?
48. Viki texnologiyalar qaysi sohalarda qo'llaniladi?
49. Viki saytlar orqali foydalanuvchilar qanday ishtirok etishlari mumkin?
50. Vikipediya maqolalarining ishonchlilikini qanday tekshirish mumkin?
51. Viki madaniyat nima va uning jamiyatga ta'siri qanday?
52. OAV tahririyatlari Viki platformalar bilan qanday hamkorlik qilishi mumkin?
53. Sayt uchun maqola tayyorlashning bosqichlari qanday?
54. Internet nashrlarida maqola yozishning an'anaviy jurnalistikadan farqi nimada?
55. Sarlavha tanlashda nimalarga e'tibor berish kerak?
56. Vizual materiallar maqolaning o'quvchi e'tiboriga qanday ta'sir qiladi?
57. Maqola mazmunining SEO talablariga mos bo'lishi nega muhim?
58. Sayt uchun maqola tayyorlashda qanday dasturlardan foydalanish mumkin?
59. Qanday matn formatlari internet foydalanuvchilari uchun qulay hisoblanadi?
60. Sayt maqolalarining auditoriyaga ta'sirchanligi qanday oshiriladi?
61. Jurnalist internet uchun maqola yozishda qanday uslubni qo'llashi lozim?
62. Clickbait sarlavhalar foydali yoki zararli ekanini qanday aniqlash mumkin?
63. Internet OAV tahririyati qanday tashkil etiladi?
64. Onlayn tahririyatda kimlar faoliyat yuritadi?
65. Internet nashrining bosma nashrdan farqi nimada?
66. Onlayn tahririyatda mualliflik huquqi qanday ta'minlanadi?
67. Internet jurnalistlarining asosiy vazifalari nimalardan iborat?
68. OAV tahririyatlari qanday daromad manbalariga ega?
69. Onlayn tahririyatlar uchun qanday texnologik vositalar kerak?
70. Internet nashrlari qanday daromad olishadi?

71. Internet nashrlarining yutuqlari va muammolari nimalardan iborat?
72. Tahririyatda yangiliklarni saralash mezonlari qanday?
73. Onlayn nashrlarda eksklyuziv materiallar qanday yaratiladi?
74. Multimedia kontentning internet jurnalistikadagi o'rni qanday?
75. Tahririyatda ijodiy ishni rag'batlantirish usullari qanday?
76. Ommabop internet maqolalar qanday xususiyatlarga ega bo'lishi kerak?
77. Video va podkastlarning jurnalistikadagi ahamiyati qanday?
78. Infografika va vizual materiallarning o'quvchiga ta'siri qanday?
79. OAV tahririyatlari ijtimoiy tarmoqlar bilan qanday ishlaydi?
80. O'ziga xos brend yaratish internet nashrlari uchun nega muhim?
81. Raqamli jurnalistikada kreativlik qanday namoyon bo'ladi?
82. Bloggerlar va jurnalistlar hamkorligi qanday kechadi?
83. Internetda plagiatning oldini olish yo'llari qanday?
84. Kopirayt nima va uning jurnalistikadagi roli qanday?
85. Rerayt va original jurnalistika o'rtasidagi farq qanday?
86. Repost qilish qoidalari qanday?
87. Internetda mualliflik huquqlari qanday himoyalangani?
88. Jurnalistlar axborot manbalaridan qanday foydalanishlari kerak?
89. Saytlar uchun kontentni qonuniy himoya qilish usullari qanday?
90. Axborot buzilmasligi uchun qanday choralar ko'riladi?
91. Plagiatni aniqlashda qanday vositalardan foydalaniladi?
92. Jurnalistlar axborot to'plashda qanday odob me'yorlariga rioya qilishlari kerak?
93. Onlayn nashrlar qanday toifalarga bo'linadi?
94. Ommaviy axborot vositalarining internet formatdagi turi qanday?
95. Blog va internet nashr o'rtasidagi farq nimada?
96. Reklama saytlarining tipologiyasi qanday?
97. Ijtimoiy tarmoqlardagi axborot resurslari qanday tasniflanadi?
98. Yangilik saytlari qanday ishlaydi?
99. Gonzo jurnalistikaning jamiyat hayotiga ta'siri qanday?
100. Fuqarolik jurnalistikasi nima?
101. Fuqarolik jurnalistikasining rivojlanish sabablari qanday?
102. Ijtimoiy tarmoqlar axborot tarqatishda qanday rol o'ynaydi?
103. Bloglar va an'anaviy jurnalistikani solishtiring.

Fan bo'yicha yakuniy nazorat savollari O'zbek tili va adabiyoti kafedrasining 2025-yil 27-fevraldagi 8-son yig'ilishida muxokama etilgan va ma'qullangan.

**Fakultet dekani
Kafedra mudiri
Tuzuvchi(lar)**

**A.Nazarov
U.Qo'ziyev
H.Madolimov
O.Abdivaliyev**